

Abdestte mesh kolaylığı

Ankara'dan okuyucum: “Abdestte mesh ile ilgili bilgi verir misiniz? Çorabın üzerine mesh yapılır mı? Şartları nelerdir?”

Abdest için ayaklarda mest kullanmak ve mestler üzerine mesh yapmak bir ruhsattır. İslâm kolaylık dînidir. Peygamber Efendimiz (asm) mest üzerine mesh yapmış ve bunu ümmetine göstermiştir.

Muğîre bin Şu'be (ra) anlatır: Yolculuk esnasında bir gece Hazret-i Peygamber ile (asm) birlikte idim. Bana: “Yanında su var mı?” buyurdu. Ben: “Evet!” dedim. Bineğinden indi ve yürümeye başladı. Nihayet gece karanlığı içinde görünmez oldu. Sonra geldi. Ben kendisine kabdan su döktüm. Yüzünü yıkadı. Üstünde yünden bir cübbe vardı. Kollarını cübbeden çıkarmaya uğraştı, çıkaramadı. Nihayet cübbenin aşağı tarafından çıkardı ve yıkadı. Başını mesh etti. Sonra ben mestlerini çıkarmak için eğilmiştim. Bana: “Onları bırak. Çünkü ben onları abdestli iken giydim” buyurdu. Ve üzerlerine meshetti.¹

Yine, Muğîre bin Şu'be (ra) bildirmiştir: “Resûlullah (asm) abdest aldı; çoraplarının ve ayakkabılarının üzerine meshetti.”²

Ayaklara giyilen mestler üzerine mesh yapılabilmesi için şüphesiz mestlerin veya çorapların bir takım özellikleri olması gerekir.

Mâlikîlere göre, mest deriden yapılmış olmalıdır. Eğer çoraptan olacaksa, çorap kalın olmalıdır. Şâfilere göre, ayağa giyilen mest veya çorap su geçirmeyecek kadar sağlam olmalıdır. Hanefîlere göre mest veya çorap, kendisiyle ayakkabısız olarak yaklaşık üç mil, yani on iki bin adım, yani altı kilometre yürünebilecek kadar sağlam olmalıdır. Hanbelîlere göre de mestler veya mest yerine kullanılabilecek çorapların örfe göre belirli bir mesafe yürüyebilecek derecede sağlam olması şarttır.

Bu özellikleri içeren, temiz olan ve ayağı sıkı kavrayan ayak giysileri üzerine mesh yapmak câizdir. Binâenaleyh; kalın ve sıkı dikişli olması ve dayanıklı olması şartıyla çoraplar üzerine mesh yapılabileceği konusunda görüş birliği vardır.

Meshin müddetine gelince; Safvan bin Assal'dan (ra) rivâyet edilmiştir: Dedi ki: “Seferde olduğumuzda Resûlullah (asm) bize büyük abdest bozmaktan, küçük abdest

bozmaktan ve uyumaktan dolayı üç gün üç gece mestlerimizi çıkarmamamızı; yalnız cünüplükte (yıkılırken) çıkarmamızı emrederdi.”³

Demek; mestler abdestli olarak giyiliyor; giyildikten sonra yolcular için üç gün üç gece; yolcu olmayıp evinde bulunanlar için ise bir gündüz ile gecesinde, yani yirmi dört saat ayakta kalıyor. Eğer süresinden önce ayaktan çıkarılacak olursa; bilâhare yeniden abdest alınıp ayaklar yıkanarak giyilebilir ve süre yeniden başlatılabilir.

Dipnotlar:

1- Müslim, Taharet, 274

2- Tirmizî, Tahâret, 74

3- Tirmizî, Tahâret, 96